

RIKSADVOKATEN

Statsadvokatembetene
Politimestrene
Sjefen for Kripos

DERES REF.:
201300799-18

VÅR REF.:
2012/00575-054 KRI/mri
441.1

DATO:
30.03.2015

DIREKTIV OM BRUK AV ETTERFORSKINGSPLANER – UTVIDELSE

I brev 29. januar d.å. til statsadvokatene tok riksadvokaten opp spørsmålet hvorvidt direktivet herfra om bruk av etterforskningsplaner i voldtektssaker bør utvides til å omfatte andre alvorlige kriminalitetsformer, herunder i saker om vold i nære relasjoner og ved seksuallovbrudd mot barn.

Kripos og Politidirektoratet har i januar 2015 i samarbeid utarbeidet rapporten ”Evaluering av politiets arbeid med seksuelle overgrep”. Et av de anbefalte tiltakene i rapporten er at det utarbeides etterforskningsplaner i alle saker av et visst omfang innenfor kategorien seksuallovbrudd.

I mål- og prioriteringsskriv nr. 1/2015 et av hovedmålene at flere saker om vold i nære relasjoner og seksualforbrytelser skal avdekkes og oppklares. Vold generelt, og vold i nære relasjoner spesielt utgjør et alvorlig samfunns- og folkehelseproblem og riksadvokaten har understreket viktigheten av å øke oppklaringen av slike saker.

Statsadvokatene har meldt tilbake at det i flere politidistrikter allerede i dag brukes etterforskningsplaner ved seksuallovbrudd mot barn og i familievoldsaker, samt i andre alvorlige saker som alvorlig økonomisk kriminalitet og saker om organisert kriminalitet. Det rapporteres at bruk av etterforskningsplaner blant annet gir bedre faglig styring, økt kvalitet ved etterforskningen og redusert saksbehandlingstid.

Kripos utarbeider etterforskningsplaner i alle sakene de selv etterforsker. Planen lages i et samarbeid mellom påtaleansvarlig og etterforskningsleder. De meddeler at bruk av etterforskningsplan kan gi grunnlag for bedre styring og kontroll, bedre oversikt over beslutninger som tas underveis i en etterforskning, og bedre oppfølging av beslutningene. Videre at slike planer øker kvaliteten og fremdriften ved etterforskningen av en sak.

På bakgrunn av ovenstående erfaringer og tilbakemeldingene fra samtlige statsadvokatembeter beslutter riksadvokaten at plikten til å utforme etterforskningsplaner utvides til saker om seksuallovbrudd mot barn og saker om vold i nære relasjoner (straffeloven § 219) med mindre den aktuelle saken er så enkel og oversiktlig at etterforskningsplan er helt unødvendig.

Det må være notoritet om hvem som besluttet at plan ikke skal utferdiges og på hvilket tidspunkt avgjørelsen ble truffet. Endres de avgjørende forutsetningene i ettertid skal etterforskningsplan utferdiges.

Når det gjelder de nærmere krav til etterforskningsplaner omerindres punktene i riksadvokatens brev 8. november 2013 s. 2-3, og disse gjelder fortsatt:

"Etterforskningsplanen skal være skriftlig, og utarbeides av påtaleansvarlig i samarbeid med hovedetterforsker.

- *Planen skal utarbeides så snart som mulig etter at anmeldelsen er mottatt, eller at politiet selv har opprettet straffesak. Samtidig skal det angis når etterforskningen forventes å være ferdig, hensett til de ressursene politiet har til rådighet og sakens kompleksitet.*
- *Planen skal gi en oversikt over de etterforskningskritt som peker seg ut, rekkefølgen og hvem som skal ha ansvar for å utføre den, med frist for når de skal være gjennomført. Ved nevneverdige avvik bør det gis en kort merknad om hvorfor den fastsatte fristen ikke har latt seg overholde.*
- *Behovet for ekstern dokumentasjon (analyserapporter, sakkyndighetsvurderinger, journalmateriale fra helse- og behandlingsinstanser mv.) må tas inn i planen og følges tett opp, slik at denne delen av informasjonsinnhentingen ikke blir et forsinkende ledd.*
- *For å unngå unødvendig "liggetid" og avbrudd bør det fremgå av planen hvem som skal overta ansvaret for den løpende saken dersom påtaleansvarlig eller etterforsker får et lengre fravær eller slutter.*
- *Planen skal være et dynamisk og aktivt dokument i den forstand at den skal være gjenstand for oppdateringer, utvidelser og endringer, tilpasset utviklingen i den enkelte sak."*

I andre alvorlige saker som er omfattet av riksadvokatens sentrale prioriteringer som alvorlig profittmotivert kriminalitet, for eksempel grove narkotikasaker og økonomisk kriminalitet av alvorlig karakter, samt alvorlig internasjonal og organisert kriminalitet, drap eller andre alvorlige voldsforbrytelser *anbefaler* riksadvokaten at etterforskningsplaner anvendes uten at det ved denne anledning gis direkte pålegg om dette.

Ved riktig bruk av etterforskningsplaner forventes at man oppnår den effekt som er beskrevet ovenfor hvilket utvilsomt vil gi et bedre etterforskningsmessig resultat, også i et kvalitetsperspektiv.

Direktivet bes gjort kjent for samtlige påtalejurister og etterforskere med ansvar for de angitte sakstyper på en hensiktsmessig måte. Politiledelsen i politidistriktene må påse at direktivet etterlevs. Statsadvokatene anmodes om ved inspeksjoner å følge opp hvordan de nye retningslinjene blir etterfulgt i politidistriktene.

Tor-Aksel Busch

Katharina Rise
førstestatsadvokat

Gjenpart:
Justis- og beredskapsdepartementet, Politiavdelingen
Politidirektoratet
Politihøgskolen
Sjefen for politiets sikkerhetstjeneste